

RAAMAT

Maailma ajaloo kõrghetked esiajaloo tänaseni

"Maailma ajalugu" annab üha enam üleilmastuva maailma kodanikule ülevaatliku teadmise tähtsamatest ajaloosündmustest ja ajaloolistest isikutest. Soomes juba 11. trükini jõudnud teos käsitleb kogu maailma ajalugu alates esiajaloo kuni nüüdisajani ja vaatluse all pole üksnes poliitiline ajalugu, vaid ka majandus-

sotsiaal- ja kultuuriajalugu. Sel moel pakub raamat ajaloosündmuste mõistmiseks vajalikku konteksti ja aitab aru saada, kuidas üks või teine sündmus seotud on. Eraldi väärivad esiletõstmist raamatu illustatsioonid ja kaardid.

"MAAILMA AJALUGU"; TOIMETAJA: SEPPÖ ZETTERBERG, KIRJASTUS: VARRAK

8. jaanuar 2016 PUHKEPÄEV

toimetaja Signe Sillasoo, tel 667 0218, e-post signe.sillasoo@aripaev.ee

Motiveeritud järelpõletus.

Kunstniku loomise ajendid

MERILIN METS
kaasautor

Kunstnike liidu presidendi ja kunstiakadeemia maalikunsti dotsendi Vano Allsalu isikunäitus "Järelpõletus" eksponeerib abstrakteid maale, mille keskmesse on asetatud küsimus "mis motiveerib kunstniku looma?".

Teosed on Vano Allsalu maalitud viimase pooleteise aasta jooksul. Kunstnik nimetab oma senini kõige viljakamaks loomeperioodiks viimast kolme aastat, kuhu sisse jäi ka antud teoste loomine.

"Järelpõletus" jätkab mõtteliselt 2014. aasta sügisel Draakoni galeriis avatud olnud näitust "Motiiv", kus kunstnik lahkas loomingu motiivi seotust motiivatsiooniga. Sellest kasvab omakorda välja osav sõnademäng, sest motiiv tähendab üheaegselt nii ajendit kui ka kujutist.

Värvidemäng näitusesaalis. Ehkki kunstniku töstatatud küsimus, mis motiveerib/ajendab looma, püstitab universaalse teema loomeprotsessi kui sellise kohta üldiselt, saab vastuse selle kohta anda iga kunstnik individuaalselt.

Nii ka Vano Allsalu, kes näituse tutvustuses nimetab oma käivituse mehhanismid. Väga pikajaliselt tegutsenud kunstnikuna hõlmab Vano Allsalu looming väga laia teemaderingi, haarates endasse näiteks suurejoonelisi loodusstiiliaid ning mütoloogilisi meeleseisundeid, samas ka intiimselt isiklikke momente.

Kõik "Järelpõletuse" tööd on abstraktsed akrüülmaalid ning põhivõrk langeb teostes värvidele. Selgelt äratuntavate figuurideni kunstnik seekord ei jõua. See pole ka ilmselt omaette eesmärk.

Hea kujutlusvõime korral

↑ **VANO ALLSALU** näituse läbi-
vad küsimused on kunstniku
motivatsioon ja loomingulise
tegevuse liikumapanev jõud.
Pildil näituse nimiteos "Järel-
põletus". FOTO: VAAL GALERII

Maal Vano Allsalu "Järelpõletus"

Vaal Galeris, Tartu mnt 80d,
Tallinn
Näitus on avatud kuni 16.01
www.vaal.ee

võib maalilt "Autoportree" leida ülal paremas servas väga orna valge joonega tekitatud inimpea kontuuri ning selle sees näha ka nina, suud ning silmi.

Samas ei pruugi see olla kunstniku tahtlik kavatus, vaid juhusliku vaataja juhuslik soovmõte maalilt midagi sellist välj lugeda.

Ettekirjutusi interpretatsioonideks ei sea keegi.

Varjatud energiaallikad. Kõige nauditavam ongi ehk lihtsalt kulgeda läbi näituse ning jälgi-
da värvidemängu, mida Vano Allsalu julgelt ning jõuliselt kasutab. Aeg-ajalt tasub heita pilk ka pealkirjadele ning püüda aru

saada kunstniku kavatsustest ning mõtetest.

Tööde hulgast leiab näiteks näituse nimega identse teose "Järelpõletus", mille erksad värvitoonid tekitavad rõõmsalt aktiivse tunde.

Pealkirja näituseks tuletas Vano Allsalu muide reaktiivmootorites rakendust leidva järelpõletuse põhimõtte: kütuse põledes jääb alati järele niiohela varjatud energia ning selle kasutamiseks tuleb protsessi omakorda uuesti kütust lisada.

Kunstnik on igatahes varjatud energiaallikad üles leidnud ning laadinud loomeprotsessis valminud tööd positiivse ning sütitava emotsiooniga.

08.-14.01

ADAMSON-ERICU MUUSEUM

"Jumalate jälgedes" Jaapani kunstniku Torii Rei maalid, kuni 28.02
Püsiekspositsioon: "Kunstnik Adamson-Eric (1902-1968)"
Lühike jalg 3, Tallinn

AVANGARD GALERII

"Esimene/viimane" Alina Orav, Liis Koger, Martin Saar, Andrus Joonas, Jan Leo Grau ja Billeneve, kuni 24.01
Rüütli 29, Pärnu

DISAINI- JA ARHITEKTUURIGALERII

"Piparkoogimaania", kuni 09.01
Pärnu mnt. 6, Tallinn

DRAAKONI GALERII

"Tõnis Kenkmaa, Mari-Liis Oksaar", kuni 09.01
"Eilis Saareväli", 11.-30.01
Pikk tn. 18, Tallinn

EESTI LOODUSMUUSEUM

"Metsanotsu - tõeline sigal!", kuni 21.02
Püsiekspositsioon: mere ja jõgede saal, metsasaal, avastuste ruum
Lai 29a, Tallinn

EESTI

MAANTEEMUUSEUM

Püsiekspositsioon: "Tee ajalugu!", "Teaeg"
Varbuse, Kanepi vald, Põlva maakond

EESTI RAHVA MUUSEUMI POSTIMUUSEUM

"Tossutäkuga mööda Eestimaad", kuni 08.05
Püsinäitus: "Iga ukse ni pükses ja sajas. Eesti rahvuslik postiametkond 90. Postis keelatud kaup"
Rüütli 15, Tartu

EESTI TARBEKUNSTI- JA DISAINIMUUSEUM

"Ruumikogemus" Eve Koha, kuni 10.01
"Klassikud. Peeter Kuutma", kuni 10.01
Püsinäitus: "Ajamustrid 3"
Lai 17, Tallinn

HAUS GALERII

"Aleksandr Igonin" mälestusnäitus, kuni 16.01
Uus tn.17, Tallinn

HEIMTALIMUUSEUM

Püsinäitus: "Põlvest põlve elutarkus"
Pärsti vald, Viljandimaa

HOBUSEPEA GALERII

"Britta Benno", kuni 11.01

"Tõnis Saadoja", 13.01-01.02
Hobusepea 2, Tallinn

KADRIORU KUNSTIMUUSEUM

"Dresdeni ja Peterburi vahel. Kunstnikest kaksikvennad von Kügelgenid", kuni 13.03
Püsiekspositsioon: "16.-20. saj. maalikunst. Madalmaade, saksa, itaalia, vene meistrid"
"18.-20. saj. Lääne-Euroopa ja Vene tarbekunst ning skulptuur"
Weizenbergi 37, Tallinn

KIEK IN DE KÖK

"Tallinn graafikas" Tõnis Laanemaa, kuni 10.01
Komandandi tee 2, Tallinn

KONDASE KESKUS

"Armastuse puu" Viive Noor, kuni 30.01
Püsinäitus: Paul Kondase maalid
Pikk tn. 8, Viljandi

KUMU

"Concordia Klar ja Peeter Ulas", kuni 15.01
"Ants Laikmaa. Vigala ja Capri", kuni 17.02
"Supersümmeetria" Ryoji Ikeda, kuni 28.02
"Saaga. Islandi kunsti lood", kuni 20.03
Püsi väljapanek: Eesti kunsti klassika 18. sajandi algusest Teise maailmasõja lõpuni. Eesti kunst Teise maailmasõja lõpust taasiseseisvumiseni
Weizenbergi 34 / Valge 1, Tallinn

NARVA MUUSEUM

"Jõulunäitus", kuni 31.01
Peterburi mnt. 2, Narva

PÄRNU MUUSEUM

"Käsitööplahvatus", kuni 10.01
Aida 3, Pärnu

RMK TALLINNA TEABEPUNKT

"Vereta jahi" fotonäitus, kuni 29.01
Toompuiestee 24, Tallinn

TALLINNA KUNSTIHOONE GALERII

"Vüüming" Ulle Marks & Jüri Kass, kuni 10.01
Vabaduse väljak 6, Tallinn

TALLINNA KUNSTIHOONE

"DOings&kNOTs. Kunst ja/või instriktsoon" kuni 10.01
Vabaduse väljak 8, Tallinn

TALLINNA LINNAGALERII

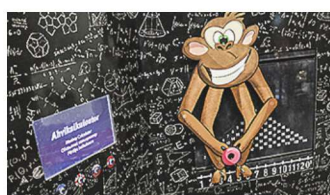
"Vox populi" Edith Karlson, kuni 14.02
Harju 13, Tallinn

AHHAA keskuses tõlgib inimtegevuse matemaatika keelde

AHHAA keskuse küllastajad viiakse uhiuuel matemaatikateemalisel näitusel "Ahhaa, kuubis!" numbrite ja arvude maailma.

AHHAA juhatuse liikme Pilvi Kolgi sõnul on näituse eesmärk näidata, et matemaatika on peidus kõikjal meie ümber. Väga harva mõeldakse aga sellele, et põhimõtteliselt iga meie liigutus on kirjeldav matemaatiliselt.

Näitusel osalejad saavad kergesti selgeks, kuidas töötab Pythagorase teoreem, millised on statistika seaduspärasused, mis on "Ahvi korutustabel" ja kuidas mõjutab pendli pikkus tema

↑ **NÄITUS** pakub vaatajatele põnevat avastamist matemaatika maailmas. FOTO: MATHIS BOGENS / AHHA

Teadus "Ahhaa, kuubis"

Teaduskeskuses AHHA, Sadama 1, Tartu
www.ahhaa.ee

liikumiskiirust. Kokku on näitusel 23 eksponaati.

Kasulik koolidele. Uus, jõuludel avatud näitus on osa keskuse plaanist koodnimega "AHHA uueneb", selgitas Kolk. "Uuest aastast avaneb koolidel uus võimalus läbida keskuses näiteks matemaatikateemalisi õppeprogramme," rääkis ta.

Suurem ekspositsioonipinna uuendamine toimub Kolgi sõnul aga jaanuaris ja veebruaris, kui märtsi alguseni jäävad suletuks elusaali ukseid, sest sinna ehitatakse uus rõdu koos uute eksponaatidega.

PUHKEPÄEV

KÕRVEMAA MOOTORSAAANIMATKAD

Mootorsaanimatka firmaüritusena, seminarina, perepuhkusena
Mootorsaanisõiduõpetus • Matka saab valida erineva raskusega radadel
Toitlustus, baar, saun, seminariruumid
Palju värsket õhku ja ilusat loodust

Raudoja, Anija vald, HARJUMAA
www.msm.ee | 372 50 92 455 | info@msm.ee